

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com Reg.
com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTP191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

---

pr. nr. **UAG 203/20**

EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFIC A MUNICIPIULUI ARAD

Studiu de fundamentare pentru
P.U.G. Municipiul Arad

PROIECT

Prezentul proiect este proprietatea intelectuală a SC ICEBERG SRL, este interzisă publicarea sub orice formă, a informațiilor din acest proiect, și din anexele sale, fără acordul prealabil scris al autorului/autorilor pe specialități.

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com Reg.
com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTP191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

---

pr. nr. **UAG 203/20**

FOAIE DE GARD

Denumirea proiectului	ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI ARAD
Beneficiar	PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD 310130, Arad B-dul Revolutiei, nr.75 Jud. Arad
Faza de proiectare	STUDII DE FUNDAMENTARE P.U.G. EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFIC A MUNICIPIULUI ARAD
Proiectant general	s.c. ICEBERG s.r.l. str. Petuniei, nr. 7 300700, Timi oara jud. Timi
Contract nr.	81137/2020
Data	februarie 2022, Rev1

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com Reg.
com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTP191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

---

pr. nr. **UAG 203/20**

LISTA MEMBRILOR SI SEMNATURILE PROIECTANTILOR

Conducător proiect

arh. Constantin J. HANCHE

Proiectant general

s.c. ICEBERG s.r.l.

300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
jud. Timi

) Urbanism

arh. Constantin J. HANCHE

Proiectant de specialitate

s.c. D&B Advanced Sociological Research and Consulting s.r.l.

300209, Timi oara, str.Cozia, nr.20, ap.6
Jud. Timi

) Sociologie si
demografie

conf.dr. Bogdan NADOLU

Întocmit,
conf.dr. Bogdan NADOLU

PLAN URBANISTIC GENERAL
Municipiul ARAD,
Jud. Arad

EVOLUȚIA

SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Studiu de fundamentare

S.C. D&B ADVANCED SOCIOLOGICAL
RESEARCH AND CONSULTING S.R.L.
Sociolog:
conf.univ.dr. Bogdan NADOLU

iulie-septembrie 2021

Cuprins

Listă figuri	6
Listă tabele	6
Evoluția socio-demografică	7
Concluzii	20
Bibliografie	23

Listă figuri

Figura 1. Evoluția populației Municipiului Arad în perioada 1992-2021	7
Figura 2. Harta încadrării regionale a Municipiului Arad	8
Figura 3. Evoluția populației Municipiului Arad și a comunelor din primul inel periurban	9
Figura 4. Municipiul Arad și centrele urbane învecinate	10
Figura 5. Piramida vârstelor populației Municipiului Arad (1 ianuarie 2021)	10
Figura 6. Distribuția populației Municipiului Arad pe gen și vârstă (1 ianuarie 2021)	11
Figura 7. Populația Municipiului Arad pe grupe de vârstă și gen (1 ianuarie 2021)	12
Figura 8. Raporturile de dependență demografică	12
Figura 9. Mișcarea naturală a populației	13
Figura 10. Mișcarea migratorie a populației	14
Figura 11. Evoluția principalelor grupuri etnice din Municipiul Arad (1880-2011)	15
Figura 12. Populația Municipiului Arad după școlaritate la RPL 2011 (procentual)	16
Figura 13. Evoluția numărului de angajați din Municipiul Arad 1992-2019	17
Figura 14. Evoluția șomerilor din Municipiul Arad 2010-2020 pe gen	17
Figura 15. Evoluția numărului de locuințe din Municipiul Arad 1990-2020	18
Figura 16. Evoluția suprafeței medii a locuințelor din Municipiul Arad 1990-2020	18
Figura 17. Evoluția suprafeței medii locative per capita în Municipiul Arad 1990-2020	19

Listă tabele

Tabelul 1. Populația Municipiului Arad la recensămintele din 2002 și 2011	7
Tabelul 2. Populația Municipiului Arad după etnie la recensăminte 1880-2011	14
Tabelul 3. Populația Municipiului Arad după confesiune la RPL 2011	15
Tabelul 4. Populația Municipiului Arad de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație la RPL 2011	16
Tabelul 5. Fondul de locuințe – dotări - RPL2011	19

EVOLUȚIA SOCIO-DEMOGRAFICĂ

Conform datelor oficiale de la recensămintele din 2002 și 2011 populația Municipiului Arad a înregistrat o scădere de 7,95% (13.753 de persoane) în intervalul 2002-2011:

Tabelul 1. Populația Municipiului Arad la recensămintele din 2002 și 2011

	2002	2011	
Municipiul ARAD	172.827	159.074	7.95% ↓

Evoluția în timp a populației din Municipiul Arad prezintă un trend constant descendent după Revoluție, cu o scădere de 9,9%, adică 19.213 persoane, față de vârful demografic înregistrat în 1994 când au fost înregistrați 193.457 locuitori (date INSSE la 1 ianuarie):

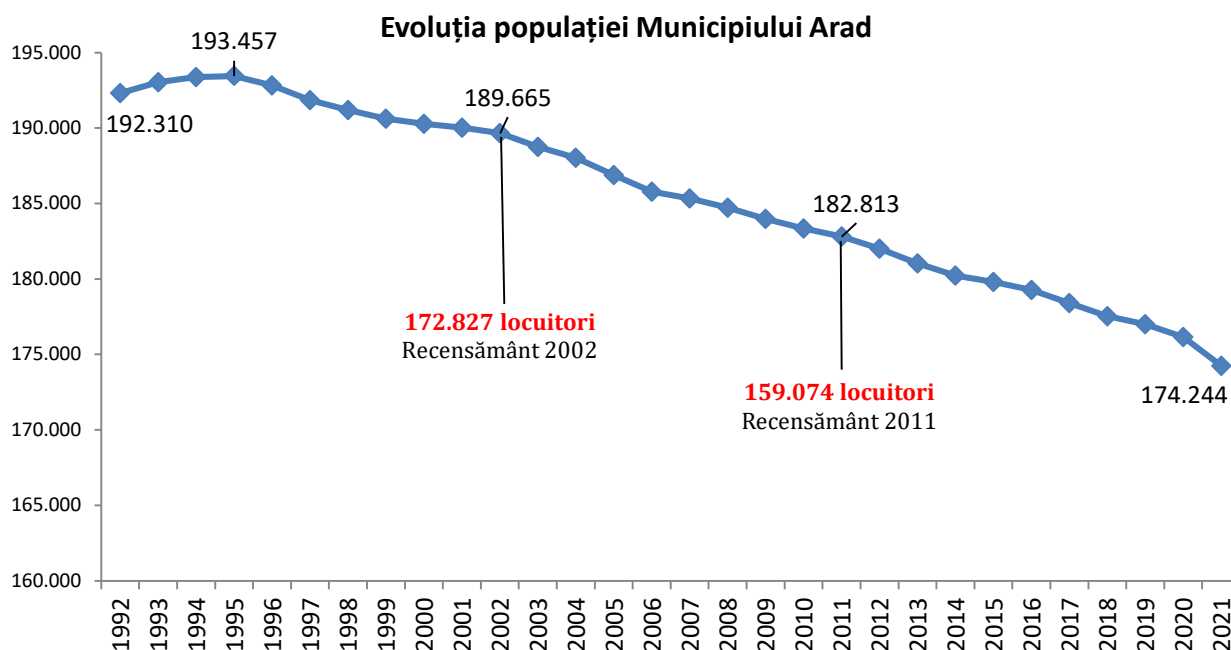

Figura 1. Evoluția populației Municipiului Arad în perioada 1992-2021

Există însă o anumită inconsistență în datele prezentate de Institutul Național de Statistică, datorită redefinirii conceptului de populație stabilă și înlocuirea acestuia cu cel de populație de rezidență. Astfel, și în 2002, și în 2011 populația înregistrată la recensămintele

(adică numărul real de locuitori) este mai mic decât cel care figurează în evidențele INSSE și care include și persoanele plecate temporar sau pe cele cu încă un domiciliu în altă localitate.

Dacă luăm în considerare evoluția existentă în ultimii 5 ani putem constata însă o tendință descendentă evidentă a volumului populației, rata de descreștere per capita fiind de -0,48% în 2017 și în 2018, -0,29% în 2019, -0,48% în 2020 și -1,08% în 2021 (valori calculate pentru 1 ianuarie). Astfel, cu o medie de descreștere pe ultimii 5 ani de -0,5661% putem estima că dacă nu apar modificări substanțiale în contextul socio-economic, politic și cultural al regiunii, populația Municipiului Arad va ajunge la 147.794 persoane în 2050. Evident că una din cauzele declinului demografic este suburbanizarea (proces înregistrat la toate orașele medii și mari din România), astfel că, deși există o scădere a populației pentru Municipiul Arad, comunele din primul inel periurban au un potențial real de creștere.

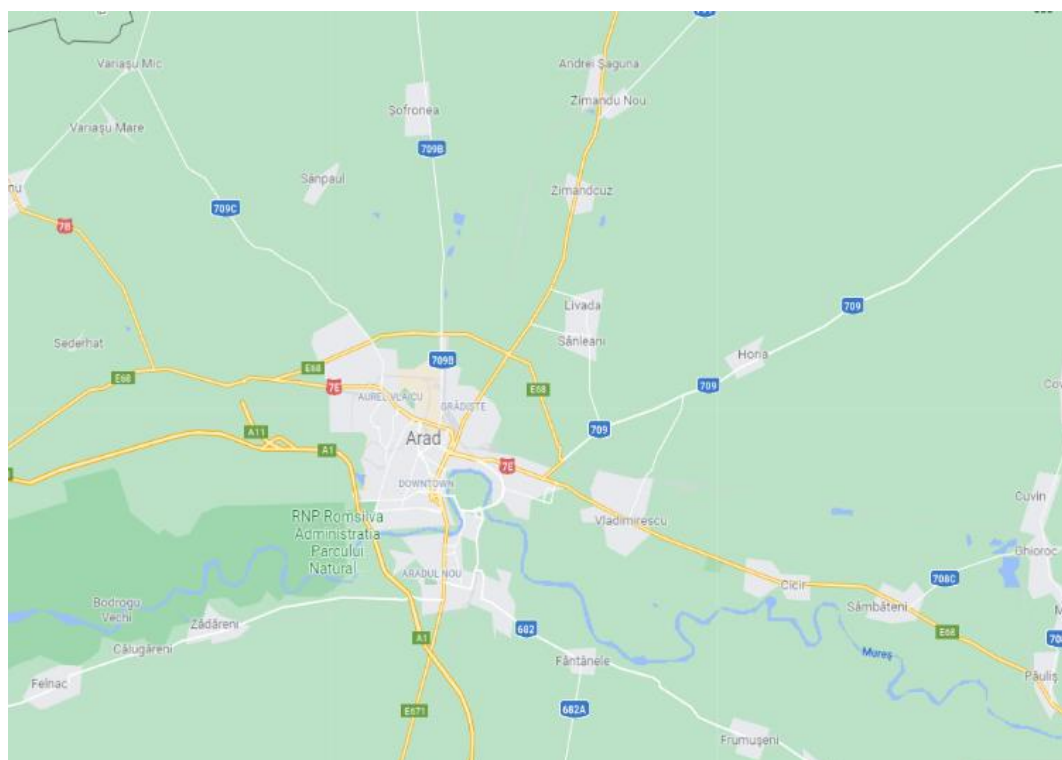

Figura 2. Harta încadrării regionale a Municipiului Arad

Dacă urmărim evoluția populației unor comune din primul inel aflat în jurul Municipiului Arad (Vladimirescu, Livada, Zimandu Nou, Șofronea, Zădăreni, Șagu și Fântânele) care constituie în mod implicit spațiul periurban al acestuia, se constată manifestarea unei tendinței clare de suburbanizare:

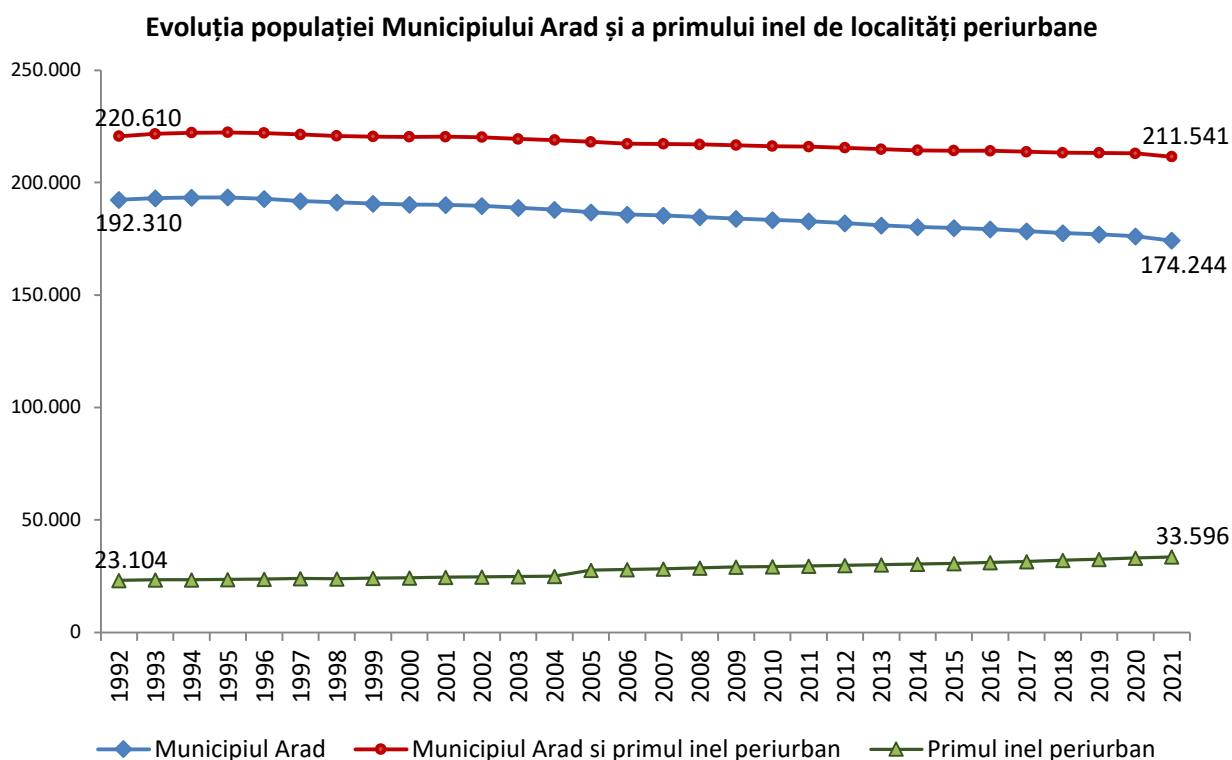

Figura 3. Evoluția populației Municipiului Arad și a comunelor din primul inel periurban

Astfel, în timp ce populația Municipiului Arad a scăzut cu 19.213 persoane, populația câtorva comune învecinate a crescut cu 10.492 de persoane (valoare cumulată), fără a include evoluția ascendentă a orașului Pecica și nici populația de arădeni stabiliți peste graniță, în Battonya (unde în 2011 erau 8,4% populație românească)

Alți factori care pot facilita recuperarea populației mai sunt poziționarea în apropierea graniței cu Ungaria, interconectivitatea (autostrada și magistrala feroviară) și Zona Liberă Curtici, toate acestea constituind repere foarte importante pentru atragerea de investitori străini și implicit de populație în căutare de locuri de muncă. Pe de altă parte, aspectul Municipiului Arad de periferie internă, între Timișoara (320.713 locuitori), Oradea (219.971 locuitori) și Novi Sad (341.625 locuitori) generează anumite limitări în dezvoltarea sa, cel puțin în configurația actuală a euro-regiunii DKMT cele 3 centre urbane menționate fiind destul de greu de depășit (din punct de vedere demografic).

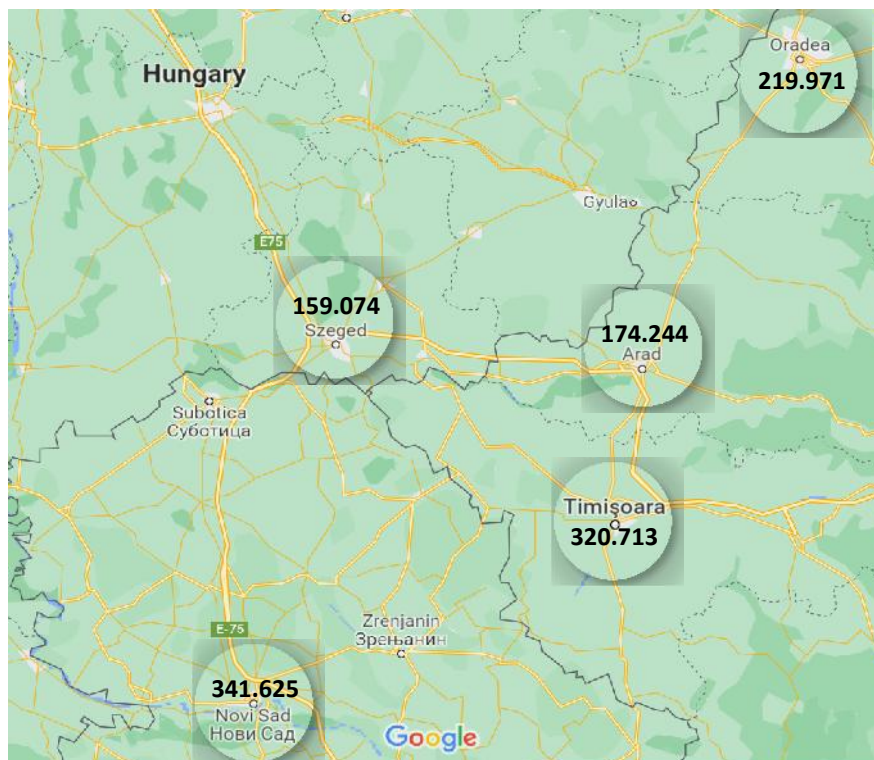

Figura 4. Municipiul Arad și centrele urbane învecinate

În privința distribuției pe gen și vârstă a populației Municipiului Arad conform datelor INSSE la 1 ianuarie 2021 se înregistrează următoarele valori (total 174.244 locuitori):

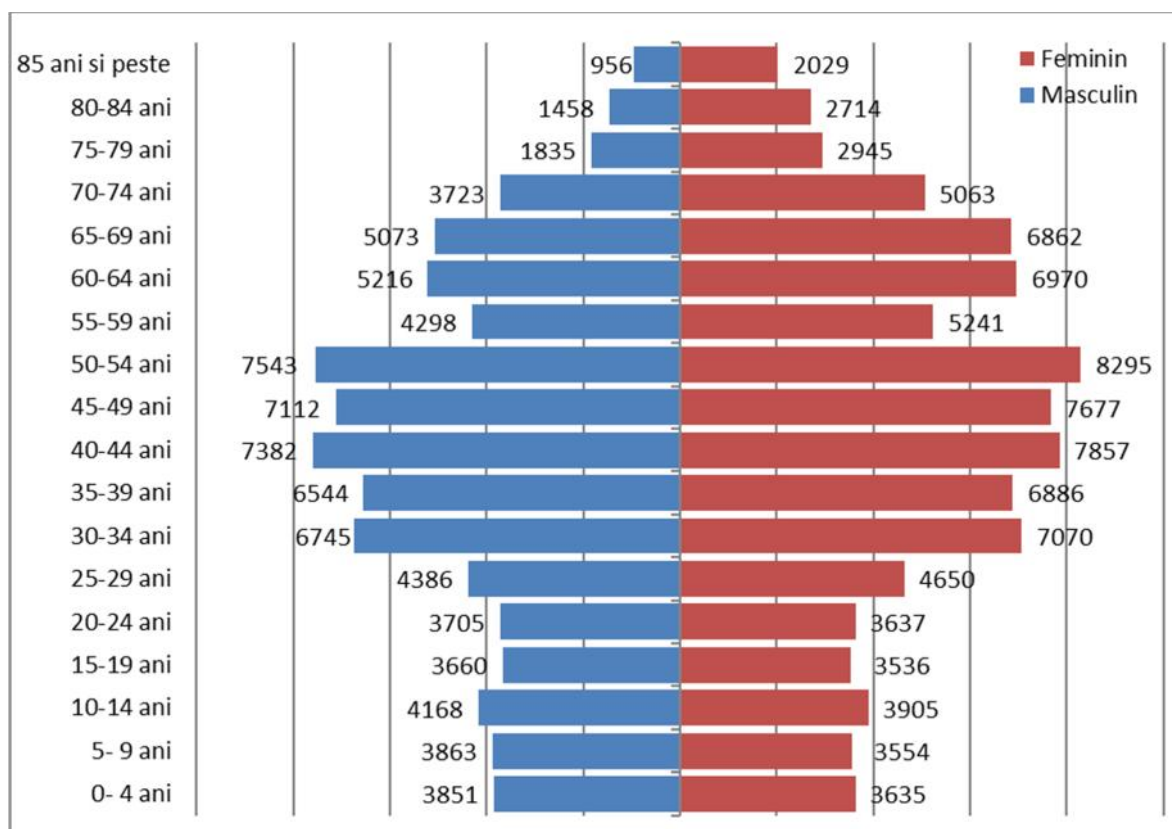

Figura 5. Piramida vârstelor populației Municipiului Arad (1 ianuarie 2021)

Așa cum se observă și din graficul de mai sus, există o tendință de grupare a populației în zona de mijloc a distribuției, vârful demografic fiind pentru populația din intervalele 50-54 de ani (15.838 locuitori). Ponderea redusă a persoanelor cu vârsta sub 19 de ani constituie o premisă clară pentru tendința de îmbătrânire accelerată a populației pentru următoarele decenii. Per ansamblu se remarcă și un dezechilibru pe variabila gen (81.718 bărbați față de 92.526 femei), populația masculină fiind ușor mai numeroasă față de cea feminină pentru prima jumătate a intervalelor de vârstă, după care situația se inversează, o dată cu creșterea diferenței între genuri:

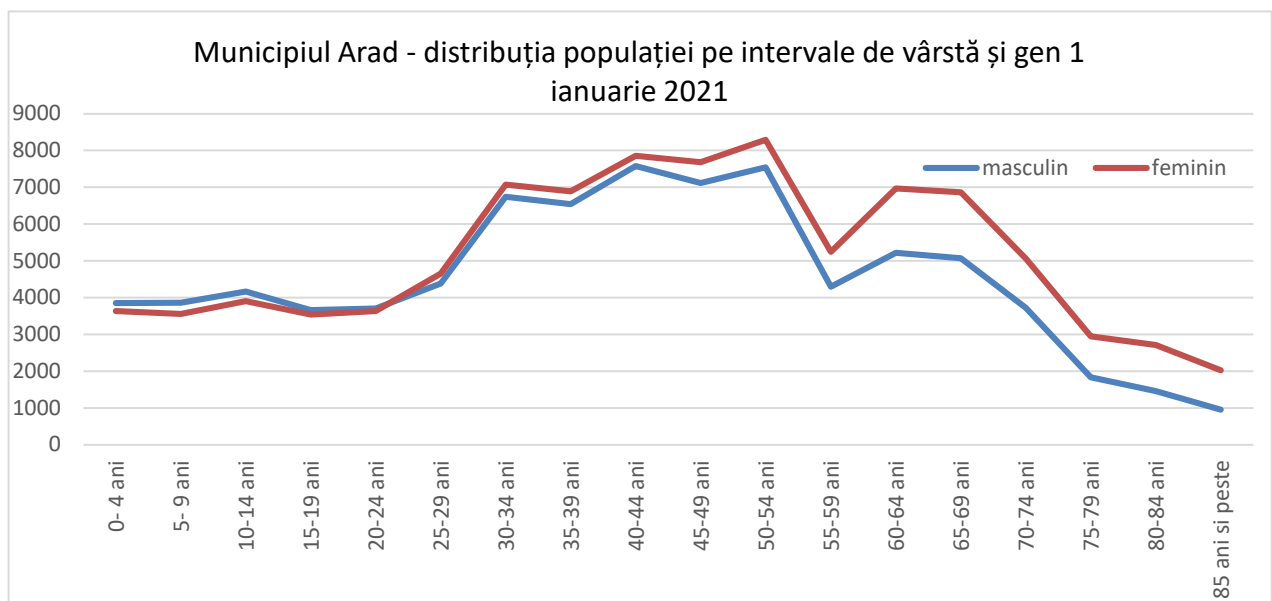

Figura 6. Distribuția populației Municipiului Arad pe gen și vârstă (1 ianuarie 2021)

Vârsta medie calculată pe intervalele respective pentru Municipiul Arad a fost la 1 ianuarie 2021 de 42,9 ani (41,2 ani pentru bărbați și 44,6 ani pentru femei), aceste valori reprezentând o populație relativ tânără. Se remarcă însă o tendință de îmbătrânire a populației, comparativ cu 2011 când vârsta medie era de 40,3 ani (38,8 pentru bărbați și 41,7 pentru femei). La nivelul întregului județ Arad la 1 ianuarie 2021 vârsta medie a fost de 41,7 ani (cu 1,2 ani mai mică decât în Municipiul Arad), bărbații având o vârstă medie de 40 de ani (cu 1,2 ani mai mică decât în Municipiul Arad) iar femeile de 43,3 ani (cu 1,3 ani mai mică decât în Municipiul Arad).

Tendința de îmbătrânire este vizibilă și în graficul următor (populația Municipiului Arad 2011-2021):

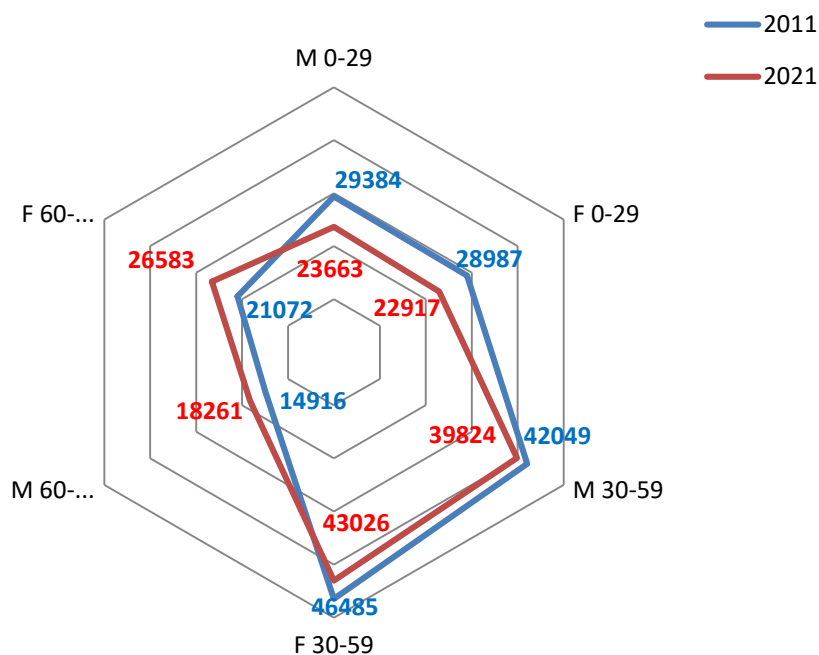

Figura 7. Populația Municipiului Arad pe grupe de vârstă și gen (1 ianuarie 2021)

Se constată astfel că față de 2011 populația sub 30 de ani înregistrată la 1 ianuarie 2021 a scăzut cu 11.741 de persoane, populația adultă (30-59 ani) a scăzut cu 5.684 de persoane în timp ce populația vârstnică (peste 60 de ani) a crescut cu 8.856 persoane.

În ceea ce privesc raporturile de dependență de vârstă (ponderea populației inactive, a tinerilor și a vârstnicilor în total populație activă), acestea se prezintă astfel:

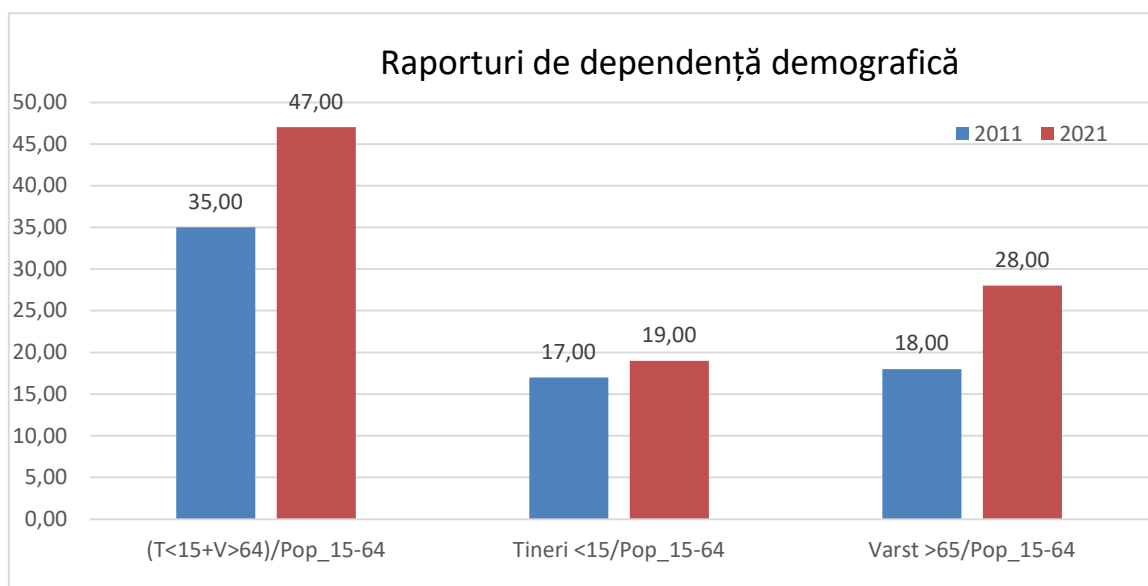

Figura 8. Raporturile de dependență demografică

Dacă în 2011 100 de persoane cu vârsta între 15 și 64 de ani (populația activă) întrețineau 35 de persoane cu vârsta sub 15 ani sau peste 64 de ani, în 2021 raportul de dependență a ajuns la 47 de persoane. Creșterea este însă semnificativă în rândul vârstnicilor (de la 18% la 28%), fapt ce va accentua problemele specifice acestui segment (de la bugetul asigurărilor sociale, până la sistemul sanitar, participarea civică și activități de timp liber).

În privința mișcării naturale a populației, sporul natural negativ pe parcursul ultimelor trei decenii este practic o constantă a Municipiului Arad (49.284 născuți vii, 65.260 decese și 40.213 căsătorii). Sporul natural cumulat pentru intervalul 1990-2020 atinge valoarea de -15.976, explicând astfel o mare parte din declinul demografic înregistrat pentru acest interval (aproximativ 19.000 de persoane):

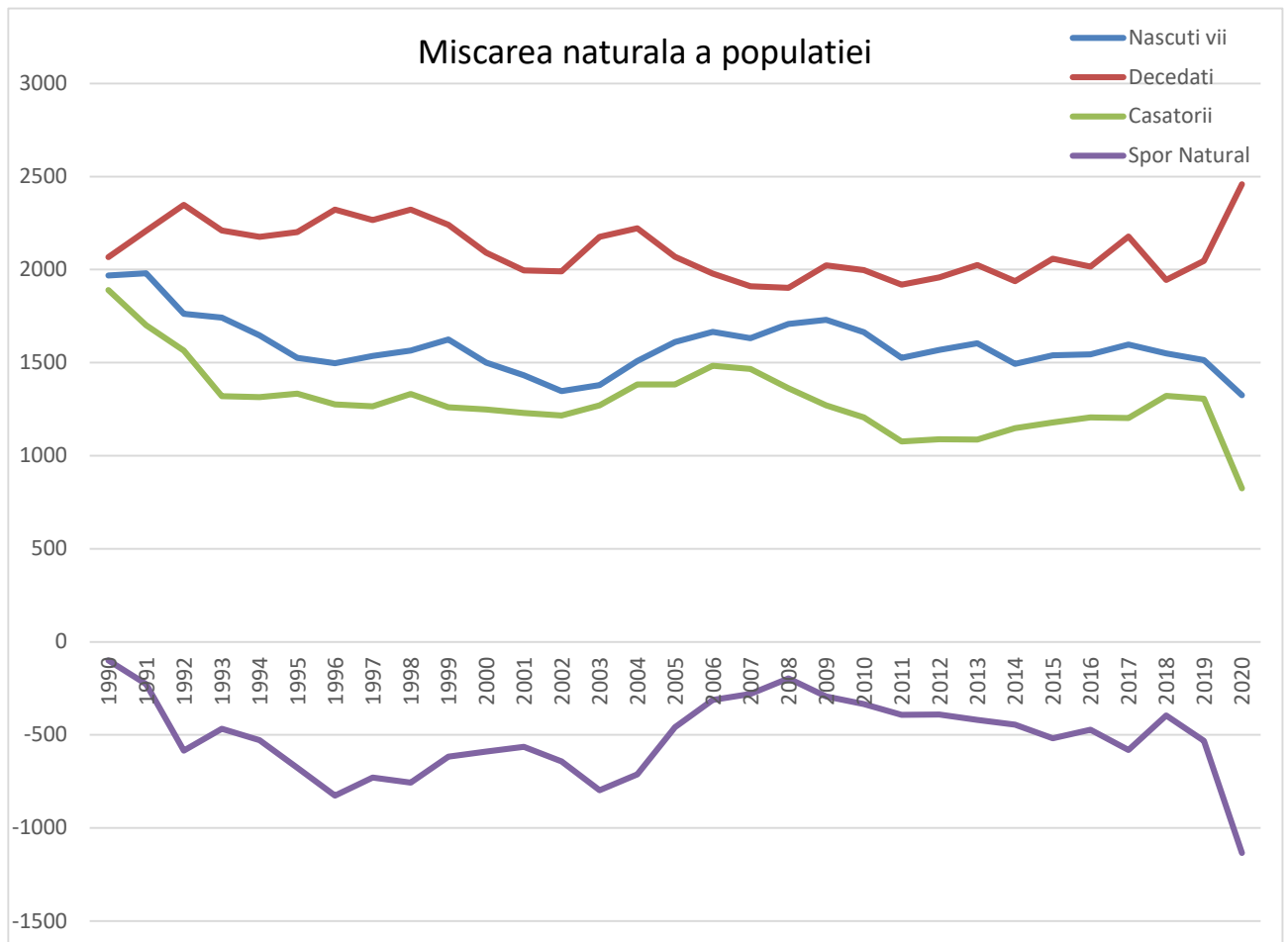

Figura 9. Mișcarea naturală a populației

Din punct de vedere al migrației se păstrează tendința națională de balanță migratorie negativă înregistrată după Revoluție, numărul celor stabiliți în localitate (2.436 persoane) fiind semnificativ mai mic decât numărul celor care au plecat (5.418 persoane).

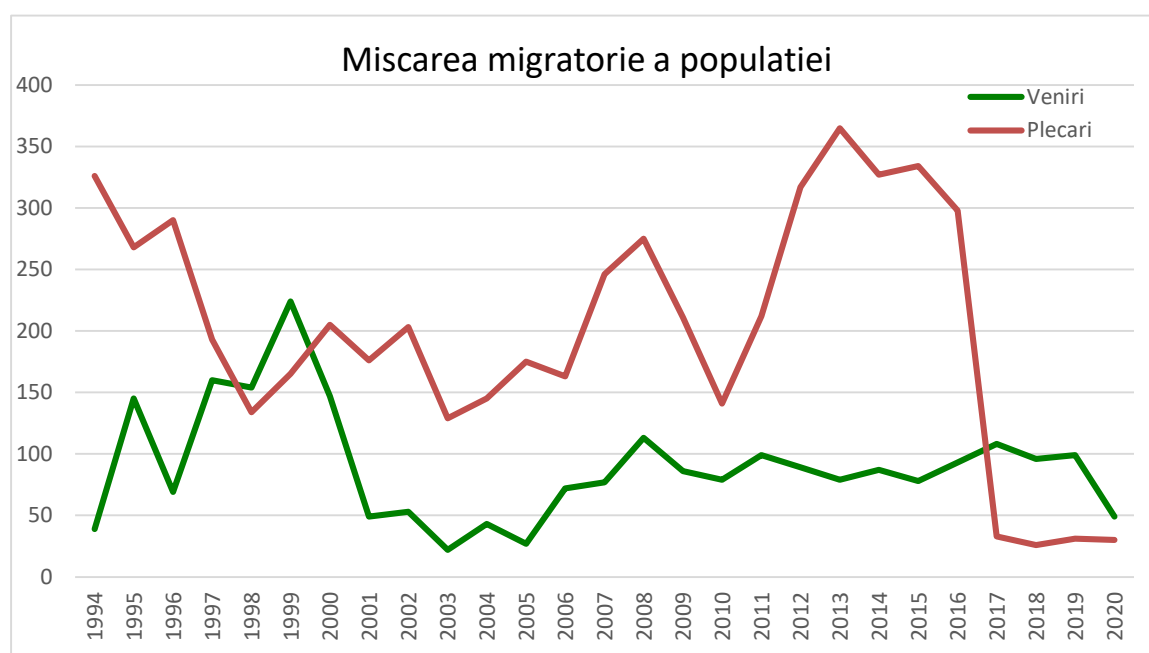

Figura 10. Mișcarea migratorie a populației

Municipiul Arad deține și în prezent o configurație multietnică deosebit de consistentă, aceasta reprezentând o caracteristică definitorie a sa, prezentă în toate sursele documentare. Aportul grupurilor etnice la dezvoltarea multiculturală a comunității reprezintă o caracteristică a Aradului și constituie o resursă care poate fi exploatată și în prezent:

Tabelul 2. Populația Municipiului Arad după etnie la recensăminte 1880-2011*

	total	Români	Maghiari	Germani	Sârbi	Slovaci	Evrei	Bulgari	Alte minorități
1880	45.199	9.401	20.710	10.803	1.722	465	-	-	2.098
1890	53.135	11.584	26.869	11.915	1.730	369	-	-	668
1900	69.307	13.810	40.413	12.843	1.476	318	-	-	447
1910	77.542	14.949	48.761	11.320	1.850	298	-	-	364
1930	87.662	32.523	31.167	13.130	1.344	1.104	7.101	127	1.166
1956	106.460	58.444	31.850	9.037	1.062	448	4.963	118	538
1966	126.000	80.368	31.343	10.008	1.162	442	1.752	256	669
1977	171.193	121.815	34.728	10.217	990	707	992	295	1.449
1992	190.114	151.438	29.828	4.142	888	605	279	361	2.573
2002	172.827	142.938	22.492	2.247	605	450	157	251	3.687
2011	159.074	125.310	15.396	1.259	425	330	100	180	16.074

* Pentru perioada 1880-1941 valorile din tabel reprezintă însumarea populațiilor din Arad, Aradul Nou, Micălaca, Mureșel și Sânicolau Mic (acestea fiind ulterior integrate în Municipiul Arad)

Până în 1930 Municipiul Arad avea o populație majoritar maghiară, această scăzând însă de la 48.761 persoane, maximul demografic atins în 1910, la 15.396 persoane la ultimul recensământ (2011).

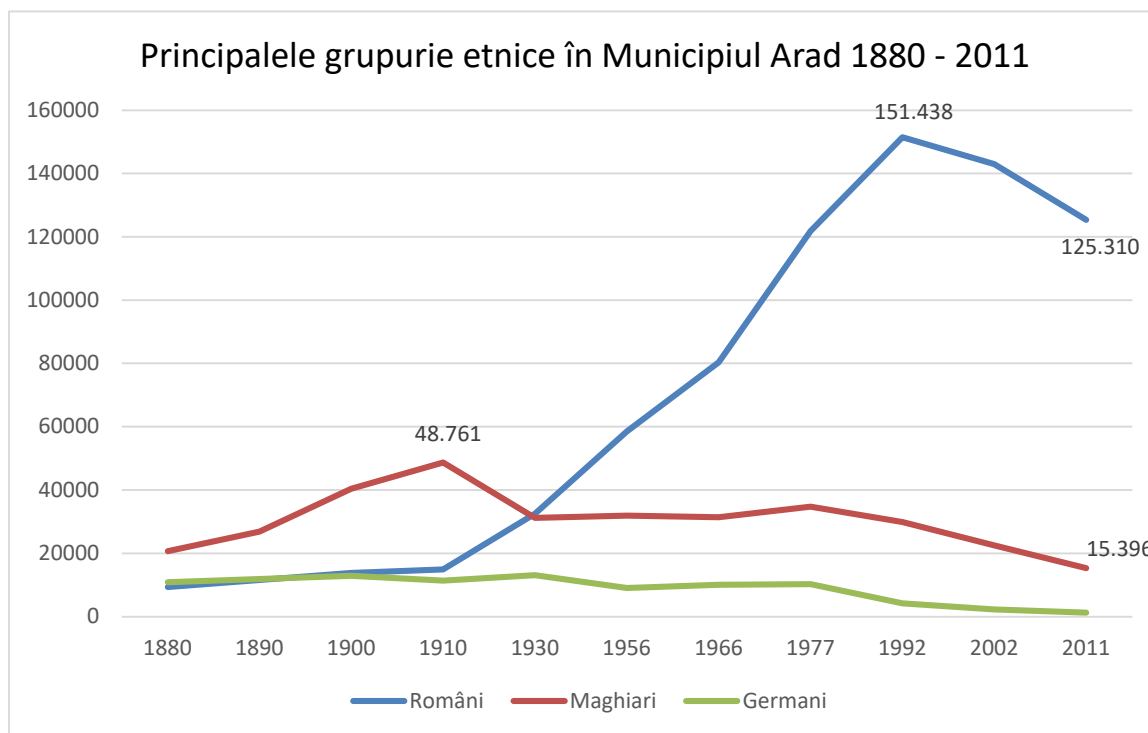

Figura 11. Evoluția principalelor grupuri etnice din Municipiul Arad (1880-2011)

În privința structurii confesionale, la nivelul ultimului recensământ în Municipiul Arad a fost înregistrată următoarea distribuție:

Tabelul 3. Populația Municipiului Arad după confesiune la RPL 2011

POPULAȚIA STABILĂ	Ortodoxa	Romano Catolică	Reformată	Penticostala	Baptistă	Greco Catolică	Martorii lui Iehova	Alte religii/nedeclarată
159.074	108.816	14.916	3.904	6.905	6.234	1.322	501	16.476

În ceea ce privește nivelul de pregătire, la ultimul recensământ au fost înregistrate următoarele distribuții:

Tabelul 4. Populația Municipiului Arad de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație la RPL 2011

	POP. STABILA de 10 ani și peste	NIVELUL DE EDUCATIE AL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
		Superior	Post-liceal și de maistri	Secundar					Primar	Fara scoala absolvita	
				Total	Superior		Inferior (gimnazial)	Total		din care:	
					Liceal	Profesional și de ucenici				Persoane analfabete ³	
Municipiul ARAD	144.583	34.710	7.274	89.727	41.357	21.013	27.357	11.377	1.495	468	
Masculin	67.712	16.428	3.460	42.514	19.233	12.671	10.610	4.658	652	151	
Feminin	76.871	18.282	3.814	47.213	22.124	8.342	16.747	6.719	843	317	

Distribuția procentuală a grupelor de școlaritate la ultimul recensământ se prezintă astfel:

Școlaritate Municipiul ARAD 2011 (%)

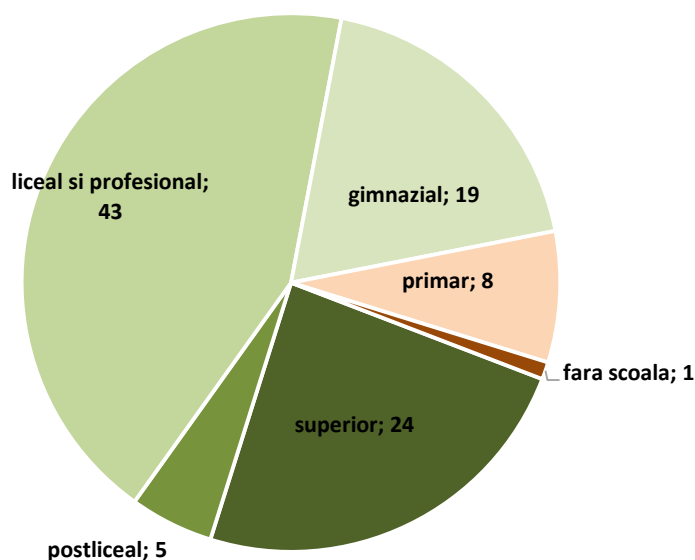

Figura 12. Populația Municipiului Arad după școlaritate la RPL 2011 (procentual)

În privința angajabilității în Municipiul Arad, numărul de salariați (angajați în oraș) în perioada 1991 – 2019 a înregistrat o evoluție fluctuantă până în anul 1997, urmată de o scădere abruptă și o ușoară recuperare în ultimii ani. Numărul maxim de angajați în Municipiul Arad a fost atins în 1997 (105.187 angajați) iar cel minim în 2013 (64.868 angajați), în prezent numărul de angajați din Arad reprezintă 75% din volum existent în 1991:

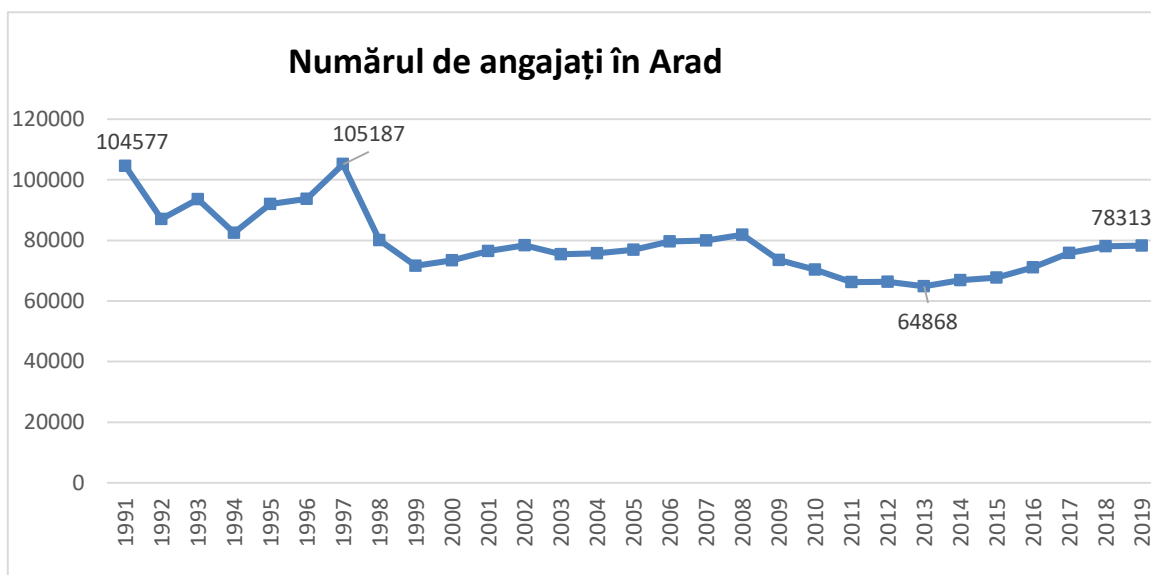

Figura 13. Evoluția numărului de angajați din Municipiul Arad 1992-2019

Dintr-o perspectivă complementară, evoluția șomajului în Municipiul Arad a înregistrat o evoluție descendentă în perioada 2010-2019, cu o creștere importantă în primul an de pandemie. Comparativ cu 2019, în 2020 s-au înregistrat de 2,2 ori mai mulți șomeri bărbați și de 2,9 ori mai multe șomeri femei. Acest lucru reflectă o configurație economică cu o reziliență redusă la efectul măsurilor sanitare adoptate în timpul crizei pandemice.

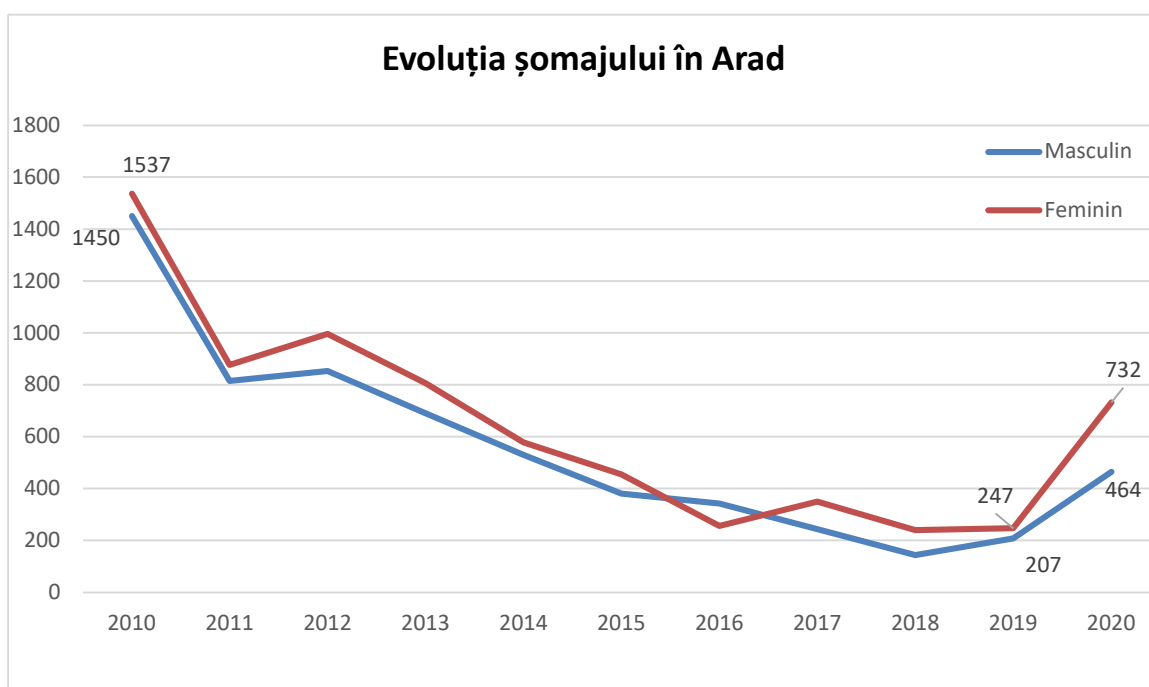

Figura 14. Evoluția șomerilor din Municipiul Arad 2010-2020 pe gen

La recensământul din 2011 în Municipiul Arad existau 22.274 clădiri cu locuințe și 60.919 gospodării, cu o medie de 2.4 persoane / gospodărie. Fondul locativ a înregistrat o creștere constantă în perioada 1991 - 2020, fapt ce reflectă o dezvoltare urbană semnificativă:

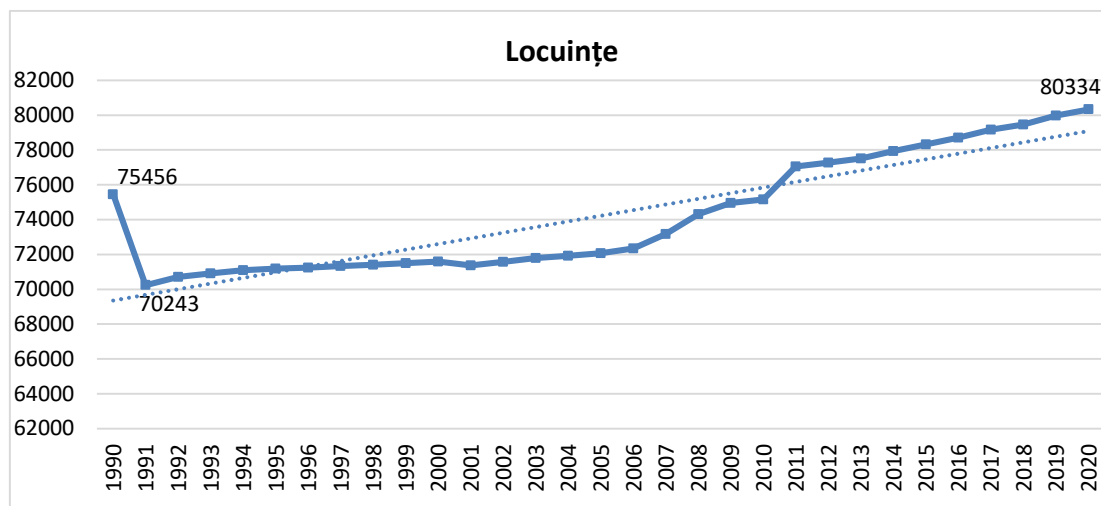

Figura 15. Evoluția numărului de locuințe din Municipiul Arad 1990-2020

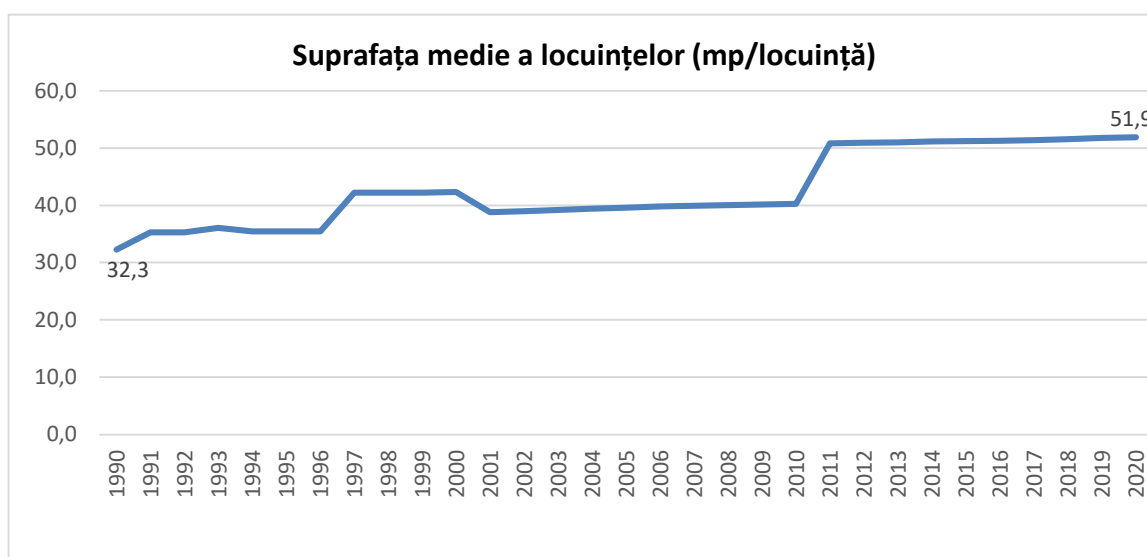

Figura 16. Evoluția suprafeței medii a locuințelor din Municipiul Arad 1990-2020

Conform acestor distribuții, suprafața medie a locuințelor a crescut cu 60% după Revoluție, de la 32,3 mp/locuință în 1990 la 51,9 mp/locuință în 2020. În acest context, suprafața locativă per capita a înregistrat o creștere însemnată, de la 13 mp/persoană în 1992 la 23,7 mp/persoană în 2020, ceea ce contribuie la un confort locativ ridicat:

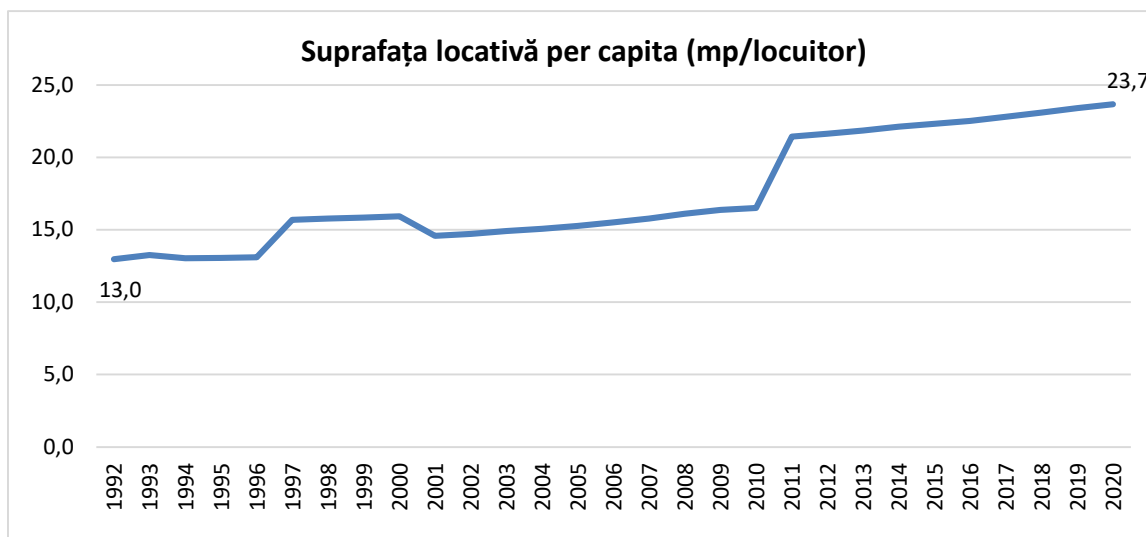

Figura 17. Evoluția suprafeței medii locative per capita în Municipiul Arad 1990-2020

În privința dotărilor locuințelor, la recensământul din 2011 aceste se prezentau astfel:

Tabelul 5. Fondul de locuințe – dotări - RPL2011

	Numar total de locuinte	Alimentare cu apă	Canalizare	Instalație electrică	Încălzire centrală	Bucătărie în locuință	Baie în locuință
Municipiul ARAD	74.970	71.384 (95,2%)	70.418 (93,9%)	73.695 (98,3%)	61.422 (81,9%)	70.825 (94,5%)	68.698 (91,6%)

La nivelul anului 2011, locuințele din Municipiul Arad aveau o dotare corespunzătoare pentru standardele ridicate de locuire urbană.

CONCLUZII

➤ Pe parcursul ultimelor trei decenii populația Municipiului Arad a înregistrat o evoluție descendentă, ajungând în prezent la 174.244 locuitori, cu o scădere de 9,9% (19.213 persoane), față de vârful demografic de 193.457 locuitori înregistrat în 1994.

➤ Rata medie de creștere per capita pentru ultimii 5 ani a fost de -0,5661% (adică negativă), astfel că, dacă nu apar modificări substanțiale în contextul socio-economic, politic și cultural al regiunii putem estima că populația Municipiului Arad va ajunge la 147.794 persoane în 2050.

➤ Una din cauzele declinului demografic este suburbanizarea (proces înregistrat la toate orașele medii și mari din România), astfel că, deși există o scădere a populației pentru Municipiul Arad, comunele din primul inel periurban au un potențial real de creștere. Alți factori care pot facilita recuperarea populației mai sunt poziționarea în apropierea graniței cu Ungaria, interconectivitatea (autostrada și magistrala feroviară) și Zona Liberă Curtici, toate acestea constituind repere foarte importante pentru atragerea de investitori străini și implicit de populație în căutare de locuri de muncă.

➤ Aspectul Municipiului Arad de periferie internă, între Timișoara (320.713 locuitori), Oradea (219.971 locuitori) și Novi Sad (341.625 locuitori) generează anumite limitări în dezvoltarea sa, cel puțin în configurația actuală a euro-regiunii DKMT cele 3 centre urbane menționate fiind destul de greu de depășit din punct de vedere demografic.

➤ Vârsta medie calculată pe intervalele respective pentru Municipiul Arad a fost la 1 ianuarie 2021 de 42,9 ani (41,2 ani pentru bărbați și 44,6 ani pentru femei), aceste valori reprezentând o populație relativ tânără. Se remarcă însă o tendință de îmbătrânire a populației, comparativ cu 2011 când vârsta medie era de 40,3 ani (38,8 pentru bărbați și 41,7 pentru femei).

➤ La nivelul întregului județ Arad la 1 ianuarie 2021 vârsta medie a fost de 41,7 ani (cu 1,2 ani mai mică decât în Municipiul Arad), bărbații având o vârstă medie de 40 de ani (cu 1,2 ani mai mică decât în Municipiul Arad) iar femeile de 43,3 ani (cu 1,3 ani mai mică decât în Municipiul Arad).

➤ Ponderea redusă a persoanelor sub 19 de ani constituie o premisă reală pentru tendința de îmbătrânire accelerată a populației pentru următoarele decenii. În prezent există o tendință de grupare a populației în zona de mijloc a distribuției, vârful demografic fiind pentru populația din intervalele 50-54 de ani (15.838 locuitori).

➤ Dacă în 2011 100 de persoane cu vârsta între 15 și 64 de ani (populația activă) întrețineau 35 de persoane cu vârsta sub 15 ani sau peste 64 de ani, în 2021 raportul de dependență a ajuns la 47 de persoane. Creșterea este însă semnificativă în rândul vârstnicilor (de la 18% la 28%), fapt ce va accentua problemele specifice acestui segment (de la bugetul asigurărilor sociale, până la sistemul sanitar, participarea civică și activități de timp liber).

➤ În privința mișcării naturale a populației, sporul natural negativ pe parcursul ultimelor trei decenii este practic o constantă a Municipiului Arad (49.284 născuți vii, 65.260 decese și 40.213 căsătorii). Sporul natural cumulat pentru intervalul 1990-2020 atinge valoarea de -15.976 persoane, explicând astfel o mare parte din declinul demografic înregistrat pentru acest interval (aproximativ 19.000 de persoane).

➤ Din punct de vedere al migrației se păstrează tendința națională de balanță migratorie negativă înregistrată după Revoluție, numărul celor stabiliți în localitate (2.436 persoane) fiind semnificativ mai mic decât numărul celor care au plecat (5.418 persoane).

➤ Municipiul Arad deține și în prezent o configurație multiethnică deosebit de consistentă, aceasta reprezentând o caracteristică definitorie a sa, prezentă în toate sursele documentare. Aportul grupurilor etnice la dezvoltarea multiculturală a comunității reprezintă o resursă identitară valoroasă care poate fi exploatată și în prezent.

➤ În ceea ce privește nivelul de pregătire, la ultimul recensământ (2011) 24% din populația de peste 10 ani avea studii superioare, 48% studii postliceale, liceale și profesionale, 19% gimnaziale, 8% primare și 1% erau analfabeți. În condițiile în care în oraș funcționează două universități importante, se poate estima că ponderea persoanelor cu studii superioare a crescut pe parcurs ultimului deceniu.

➤ În ceea ce privește evoluția angajabilității în Municipiul Arad, numărul de salariați (angajați în oraș) în perioada 1991 – 2019 a înregistrat o evoluție fluctuantă până în anul 1997, urmată de o scădere abruptă și o ușoară recuperare în ultimii ani. Numărul maxim de angajați în Municipiul Arad a fost atins în 1997 (105.187 angajați)

iar cel minim în 2013 (64.868 angajați), în prezent numărul de angajați din Arad reprezintă 75% din volum existent în 1991.

➤ Dintr-o perspectivă complementară, evoluția șomajului în Municipiul Arad a înregistrat o evoluție descendentă în perioada 2010-2019, cu o creștere importantă în primul an de pandemie. Comparativ cu 2019, în 2020 s-au înregistrat de 2,2 ori mai mulți șomeri bărbați și de 2,9 ori mai multe șomeri femei. Acest lucru reflectă o configurație economică cu o reziliență redusă la efectul măsurilor sanitare adoptate în timpul crizei pandemice.

➤ La recensământul din 2011 în Municipiul Arad existau 22.274 clădiri cu locuințe și 60.919 gospodării, cu o medie de 2.4 persoane / gospodărie. Fondul locativ a înregistrat o creștere constantă în perioada 1991 - 2020, fapt ce reflectă o dezvoltare urbană semnificativă

➤ Conform acestor distribuții, suprafața medie a locuințelor a crescut cu 60% după Revoluție, de la 32,3 mp/locuință în 1990 la 51,9 mp/locuință în 2020. În acest context, suprafața locativă per capita a înregistrat o creștere însemnată, de la 13 mp/persoană în 1992 la 23,7 mp/persoană în 2020, ceea ce asigură un confort locativ ridicat.

➤ La nivelul anului 2011, locuințele din Municipiul Arad aveau o dotare corespunzătoare pentru standardele ridicate de locuire urbană.

Recomandări:

(i). Adoptarea unor măsuri pentru inversarea declinului demografic, în principal prin atragerea de populație tânără, prin oferirea de facilități pentru achiziționarea de terenuri pentru locuințe.

(ii). Atragerea de investitori care să ofere locuri de muncă mediu și înalt calificate, pentru a crește atractivitatea Municipiului Arad mai ales pentru populația educată.

(iii). Îmbunătățirea interconectivității cu localitățile din zona periurbană în perspectiva unui viitor spațiu metropolitan.

Bibliografie:

Enciclopedia României – versiune electronică disponibilă la <http://enciclopediaromaniei.ro/>, accesată decembrie 2020

Medeleanu Horia et al., *Județul Arad, Monografie în imagini*, Editura Mirador, Arad, 2019

Primăria Municipiul Arad– site web disponibil la <https://www.primariaard.ro>, accesat august 2021

Recensământul populației și al locuințelor 2011 – disponibil online la www.recensamantromania.ro, accesat decembrie 2020

Tempo Online – Institutul Național de Statistică, disponibil la www.insse.ro, accesat decembrie 2020

Varga E. *Statistică la recensăminte după limba maternă, respectiv naționalitate* ediție electronică disponibilă la

<http://varga.adatbank.transindex.ro/?pg=3&action=etnik&id=2790>, accesat septembrie 2021

*** *Aradul de odinioară*, Editura Mirador, Arad, 2019

*** *Arad – Palatul Cultural. Album monografic*, Editura Mirador, Arad, 2019